

BAL-TAM

Türklük Bilgisi

1

**Prizren
2004**

BALKAN TÜRK ŞİİRİNDE ATATÜRK

Prof.Dr. Nımetulla HAFIZ

Yüzyıllarca Balkan topraklarında varlığını sürdüren Türk ulusu buralardaki diğer uluslarla tarihe dayanan akraba ve dost birlikleri vardı. Aynı toprağı işlemişler, aynı kaderleri paylaşmışlardır. Dıştan gelen büyük düşmanlık neticesiyle yüzyıllar içerisinde dostluk ilişkileri sonuna dek zedelenmiştir. Sıra ile devletler bağımsızlıklarına kavuşur kavuşmaz yıllarca kurdukları dostlukları düşmanlıklara çevirmişlerdir. Böylece yüzyıllarca Osmanlı İmparatorluğu'nu yıkmaya çalışan büyük kuvvetler ve haçlılar süre ile bu büyük devletin temellerini sökmeye başarmışlardır. 1809-1812 yıllarında Türk-Rus Savaşı neticesinde Belgrat ve çevresinde küçük bir otonom Sırbistan Prenslığı kuruldu. 1821 yılında Mora Valisi Tepedelenli Ali Paşa'nın isyat etmesini fırsat bilen Yunanlılar ayaklandılar. 1830 yılında Yunanistan'ın bağımsızlığı kabul edildi Sırbistan Prenslikleri'nin ise muhtariyetleri ise genişletildi.

1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'ndan sonra Berlin antlaşmasıyla Romanya, Sırbistan ve Karadağ Kıralları bağımsızlıklarını kazandılar. Bulgaristan Kırallığı ile Doğu Rumeli Vilayeti ise bir tür özerklik kazandılar.

1908 yılında Meşrutiyet ilân edildikten sonra Bulgaristan bağımsızlığını ilan etti. Aynı gün Avusturya-Macaristan, Bosna-Hersek Eyaleti'ni hakimiyetine aldı. 1912-1913 yıllarında Balkan savaşları neticesinde Arnavutluk ile Makedonya da elden çıktı. Böyle ki Osmanlı sınırları Adriatik denizinden Meriç nehrine çekilerek bugünkü sınırlarına ulaştı. Fakat her şeye rağmen 1912 yılından sonra Balkan yarımadasında her devlette kalan Türk ulusu, azınlık olarak her kültür gelişiminden geri kalmışsa da, günümüze dek kulak ve gözleri Küçük Asya'ya dikili olmakla, yaşadığı bölgedeki tarih eserlerini, dillerini, ağızdan ağıza taşınan her tür halk edebiyatı metinlerini, kendi özel kitaplıklarında divan edebiyatından kalan yazma eserleriç, gelenek ve görenekleriyle birlikte kıskançlıkla gözbebeklerini gibi korumuş, günümüze dek yaşatmışlardır. O sürelerde Türkiye'de olup bitenleri gözetliyor, orda yayınlanan kitap, dergi ve gazeteleri kimi giden gelenler aracılığıyla okur, başka dost, akrabalarına

verir, Türkiye'deki olan bilenlerle ilgili tartışmalar sürdürürlerdi. 1915 yılında patlayan Çanakkale Savaşı ayrıca Balkanlardak Türk ulusunun ilgisini çekiyordu. Türk ulusunun ölüm kalım savaşı özellikle şairlere büyük etkilerde bulunmuştur. Böylece o yıllar arasında değerli Kosova Türk şairi Ömer Lutfi yazmış olduğu "Tevarih" adlı eserine öteki tarih şiirleri arasında 1915 yılında sürdürülen kanlı savaşları "Tuhfe-i Zafer - Şanlı Orduya", "Hamiyet-i Milliye ve Hamasat-ı Osmaniye", "Tirane-i Zafer Ordumuza Armağan" ve "Cihad-ı Mukaddes Kahramanlarım, Yadiğâr-ı Zafer" şiirlerini de kaydetmiştir. Ama, bu konuyla ilgili şiirler yazan tek bir şair değildi. Fakat, ne yazık ki Eski Yugoslavya'nın Sırbistan, Karadağ, Bosna Hersek, ve Makedonya Cumhuriyetleri dışında böyle eserleri içerek yazmalar günümüze kadar korunamamıştır. Arnavutluk, Bulgaristan, Yunanistan ve Romanya ülkelerinde böyle değerli eserler ya bile bile yokedilmiş ya da kendi devleti içinde kullanma yasaklığı olduğundan ortadan yok olmuşlardır. Bizim karşılaştığımız bu tür değerli eserlerde ancak Eski Yugoslavya'daki devlet ve özel kitap sayesinde olmuştur. Ömer Lûtfî'nin bu yazma defterinde Ahmet Nedim'in "Çanakkale'nin Ölmez Hatıralarından", Şerif Muhiddin'in "İlham-i Nusret", "Çanakkale Şehitlerine" ve Faik Ali'nin "Çanakkale Şühedasına", "Kala-i Sultaniye Karşısında" şiirleriyle de yazılı bulunmaktadır. Fakat, şimdiye dek bu şairlerle ilgili başka bir bilgi edinemedik.

Bura Türk halkı Ulu Önder Atatürk'ün ortaya çıkmasıyla O'nun yürüttüğü İstiklâl Savaşı ile ilgilinmekten uzak kalamamıştır. Türkiye dışında yaşadıkları halde Türk ulusunun gerek Türk İstiklâl Savaşı'ndaki başarıları, gerekse Ulu Önder Atatürk'le ilgili çeşitli yollarla Türkiye'de yayımlanan kitap, dergi ve gazete getirmek, bu olaylar hakkında bilgi edinmiştir.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Balkan yarımadasında Türk azınlığının kimi şairleri T. C.'nin kuruluşu ve kurucusu Atatürk'ün ilkelerini iyi kavramış, Cumhuriyet bayramlarında, özellikle O'nun ölüm yıldönümleri anmalarında makale'ler, şiirler yazıp münasebetiyle şiirlere yazıp onun ululuğunu, kahramanlığını ve ona karşı duydukları içten sevgi ve sonsuz saygılarını dile getirmişlerdir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Atatürk'ün otoritesi ve büyüklüğü Balkan yarımadasında tek Türk halkı arasında görülmüş, övülmüş ve onlarla ilgili kimi türküler, destanlar söylenmiş değil, onlarla ilgili başka uluslara mensup olan kimi aydınlar ve yazarlar bile aynen Türkiye Cumhuriyeti ve kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'le ilgili övgülü şiirler, makaleler ve hatta bir sürü kitaplar da yayınlamışlardır. Girişte söz ettiğimiz gibi tarih boyunca Türkiye aleyhinde yüzyıllarca sürdürülen propagandalar sayesinde Türk ulusuyla yüzyıllarca başbaşa yaşayan Arnavut, Boşnak, Bulgar, Makedon, Romenler ve hatta Rumlar bile Balkan Savaşları ve

Birinci Dünya Savaşı'ndan, yani Osmanlı İmparatorluğu'nun çökmesinden sonra Türkiye'de yürütülen Kurtuluş Savaşları ve Türkiye'nin birinci Cumhurbaşkanı ile ilgili ya türküler söylenmiş, ya destanlar, şiirler, övgüler yazmış ya da geniş hacımlı kitaplar yayınlamakla Türkiye Cumhuriyeti'nin varoluşu ve değeri belgelenmiş, Atatürk'ün ise geniş çaptaki devrimciliği övgü ile tanıtılmıştır. Fakat, 1938 yılında, Ulu Önder Atatürk'ün ölümünden sonra yayıner alanında ölçülmez değerli eserler yapıtların basılmasıyla O'nun savaş amacı, özgürlük ve sulh yanlılığı, aydınlığı, tek sözle dil ve diğer yöndeki devrimciliği ayan ayan aydınlatılmıştır. Burada örnek olarak alfabetik sırasıyla bunlar hakkında kısaca bilgi vermeye çalışacağız.

ARNAVUTLUK'DA

Bugünkü Arnavutluk'da Türk varlığı eritilmiştir. Bu ülkede iki Balkan Savaşı ve özellikle Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Onlardan sonra yetişen yeni Türk asıllı kuşaklar anadilinden büsbütün uzak kalmış, kendi duygularını, edebi eserlerini tek Arnavut dilinde yazıp duyurtabilmişlerdir.

Arnavutluk'daki kimi Türkler, ulusallığından ne kadar uzak kalmışsalar bile anadillerini bilmedikleri halde kan kardeşlerine karşı besladıkları sevgilerini Arnavut dilinde de dile getirmeğe başarmışlardır. Türk asıllı Arnavutların Atatürke dair söylemiş oldukları bir destanı örnek olarak gösterebiliriz:

“Yedi kiral hepten kalktı ayağa,
Mustafa Kemale durdu kavgaya.
Kemal kalktı kahramanca ayağa
Kim ki Türktür diniyle, imaniyle,
Hemen kalksın ayağa, oturmasın
Hazırlansın vatanın savaşına.”

BULGARİSTAN'DA

Bulgaristan'da 2.000.000'u aşkın Türk yaşadıysa da o zamanki sıkı komünist rejiminin baskıları yüzünden yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'ne ve onun kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'e duydukları büyük sevgilerini kadar dile getireme fırsatını bulamamıştır. Çünkü, Hatta Bulgar milliyetçileri orada büyük sayıda olan Türk ulusunun sayısını azaltma ve hatta büsbütün yoketme amacıyla bura Türklerin Türkiye Türklerinden olmadıklarını öne sürerken bunlara yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'ne Türk düşmanlığını kalemlenmeye çalışmışlardır. İşte bu nedenle kimi Türkler bu duygularını dile getirememiş, hatta kimileri kendi anayurtları olan Türkiye ve oradaki kan kardeşleri aleytarlığında bulunmuşlardır.

Fakat, buna rağmen, bir Bulgar bile Atatürk'ün yüceliğini, sulhperverliğini görerek O'nun ulusal amacına yetişmek için göstermiş olduğu kahramanlığını ve ulusuna aydınlık getirmek için cehaleti öldürüp gömdüğünü Bulgar dilinde soydaşlarına duyurmaya çalışmıştır:

"Fırtınalar denizlerin üstünde koştu,
Hemen korkunç dalgalar estirip koştu,
Bütün engelleri yıktı, devirdi,
Ne korkuttu seni, ne yolundan çevirdi.
Çürük temellerden akim sen insanları,
Sildin taassubu, yıkadın vicdanları,
Aydınlık vermek için aziz diyara,
Cehaleti öldürdün koydun mezara."

ROMANYA'DA

Romen ulusundan da Atatürk'e dair şiir yazan olmuştur. O da İon Arion adında bildiğimiz bir Romen Türkçe'yi iyi tanıdığından Balkan yarımadasında Türk yayınlarını oldukça izlerken Atatürk ilkelerini iyi kavramış ve bu nedenle şiir yazmakla Atatürk'e duyduğu sempatisini göstermeden geri kalamamıştır. İon Arion Türkçe "Atatürk'ün Anıt Kabri Önünde" ve "Atatürk'e Candan Selâm" başlıklı iki şiir yazmıştır. İkinci şiirinden bir kıtasını örnek olarak alıyoruz:

Barişça, kardeşçe dalgalanmakta bugün bayrak
Atatürk'ün umutları dile gelmiş
Alfabe de bakınız mavi gözlerine
Eylemleriyle çiçeklenmiş bugün toprak.

Romanya'da 140.000 Türk yaşamaktadır. Bunlar da Bulgarlar gibi hemen hemen aynı baskılar içinde Atalarına anonim bir türküyü kulaktan kulağa duyurtmuş ve unutulmasın diye kaydetmişlerdir. Bu türküyü derleyen Mehmet Ali Ekrem, 1991 yılında Bükreş'de "Bülbül Sesi" kitabında yayınlamıştır. Bu türküde, Romanya Türkleri İnönü Dağları'nda savaş yürütülürken, düşman esaretinden kurtulmak için hayatlarını feda eden şehit çocukların babasız kaldıklarını dile getirmekle kan kardeşlerinin kurtuluşu için İskiklâl Savaşı'nı yürüten Atatürk'e türkünü, her dörtlüğün sonuna coşkulu "Yaşa Mustafa Kemal Paşa, yaşa" mısrasını eklemiştir:

İnönü Dağları'nda oturduk kaldık
Şehit olanları, deftere yazdık,

Kader böyle imiş ey garip ana
Yaşa Mustafa Kemal Paşa, yaşa.

İnönü Dağları'ndan bir top patladı
Karşı düşmanların ödü çatladı
Kader böyle imiş ey garip ana
Yaşa Musrafa Kemal Paşa, yaşa.

İnönü Dağları'nda aylarca kaldık
Babasız yetimlerin hafine baktık
Kader böyle imiş ey garip ana
Yaşa Mustafa Kemal Paşa, yaşa.

İnönü Dağlar'ndan neferler gezer
Karşıda düşmanları martinan sezer
Kader böyle imiş ey garip ana
Yaşa Mustafa Kemal Paşa, yaşa.

YUGOSLAVYA'DA

Eski Yugoslavya'yı Slovenya, Hırvatistan, Bosna-Hersek, Karadağ, Sırbistan ve Makedonya diye altı cumhuriyet oluşturuyordu. Sırbistan Cumhuriyeti'nde ise Voyvodina ve Kosovo Özerk Bölgeleri de bulunuyordu. Slovdanya'da Slovenler, Hırvatistan'da Hırvatlar, Sırlar ve Boşnaklar, Bosna Hersek'de Boşnaklar, Sırlar ve Hırvatlar, Karadağ'da Karadağlılar ve Arnavutlar, Sırbistan'da Sırlar, Arnavutlar, Romlar (Çingenciler), Gorahlılar (Müslüman Pomaklar), Türkler, Makedon'yada ise Makedonlar, Arnavutlar, Sırlar, Torbeşler (Müslüman Pomaklar) ve Türkler yaşamakta idi. Bir bütün olarak, Eski Yugoslavya'da Türkiye ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu olan Mustafa Kemal Atatürk'le ilgili, Balkan yarımadasındaki öteki devletlere nazaran, oldukça eser yazılmış ve kitap olarak yayınlanmıştır. Bu kitapların büyük bir kısmı Sarayevö'da, ötekileri ise Belgrat'da basılmıştır.

Türkler, Eski Yugoslavya'nın Sırbistan ve Makedonya Cumhuriyetlerinde yaşamaktadır. Bunların arasında Atatürk'e dair ilk şiir yazan ve 1964 yılında "Varlık" dergisinde "Kan" mahlâsıyla yayınlayan İlhami Emin'dir. Ondan sonra 1966/67 yıllarından itibaren Üsküp'de çıkan "Birlik", "Sevinç", "Tomurcuk" ve "Sesler" gazete ve dergilerde Atatürk'le ilgili şiirler yazılmaya ve yayımlanmaya devam etmiştir. Böyle ki Eski Yugoslavya'da, 1967 yılında Türkiye Cumhuriyeti ve Atatürk'le ilk şiir Nimetullah Hafız tarafından yazılmış ve "Ben" (Yugoslavya'daki Türk), "Sen" (Türkiye Cumhuriyeti), "O" (Atatürk), "Biz" (Balkan yarımadasındaki Türkler),

"Siz" Türkiye Cumhuriyeti'ndeki Türkler) ve "Onlar" (İstiklâl Savaşı'nda ölen kahramanlar) başlıkları altında "Sesler dergisinde yayınlanmıştır. Fakat, şiirlerde Atatürk'ün adını kullanmak tehlikeli olduğundan Nimetullah Hafız "Atatürk" adı yerine "O" kişi adılı ile hitap etmeye mecbur kalmıştır. Örneğin:

"O, en büyük savaşı kazandı size
 "O, en büyük olduğun gösterdi onlara.
 "O, senin, benim sevdiğimiz,
 "O, onların, bizim, yaşamımız,
 "O, hepimizin atamız."

Ondan hemen sonra Arnavut ulusu ilk olarak Kosova Özerk Bölgesi'nde Cerc Kastriot'un (İskender Bey'in) ölümü yıldönümlerinde Osmanlılara karşı yürüttüğü savaşlarda gösterdiği kahramanlıklarını göstermek amacıyla paneller hatta sempozyumlar düzenlemeye başlandı. Türk halkı da bu fırsattan yararlanarak, 1967 yılında Doğruyol Kültür Sanat Derneği'ne bağlı "Nazım Hikmet" yazın kolu, ilk olarak "Atatürk Akademisi"ni düzenledi. O yıl, tek Tito Yugoslavyası'nda değil, tüm Balkan yarımadasında ilk olarak Prizren Kültür Evi salonunda Hüda Leskovçalı'nın yaptığı 3 X 5 m. boyutlu Atatürk'ün büyük portresi altında düzenlenen ilk Atatürk Akademisi düzenlenmiştir. "Nazım Hikmet" Yazın Kolu Başkanı Nimetullah Hafız Akademiyi (Sempozyumu) açarak dinleyicilere Atatürk ilkelerini tanıttıktan sonra Yazın Kolu üyeleri 20 kadar şiir ulu önder Atatürk'e sundular. Bundan sonra Atatürk'ü anma yıldönümleri bir gelenek duruma geldi. Her ölüm yıldönümünde yazın saatleri düzenlenmekle, O'nunla ilgili bilgiler verilmiş, şiirler okunmuş ve Üsküp'de "Birlik", "Sevinç", "Tomurcuk" ve "Sesler", Priştine'de "Tan", "Çevren", "Kuş" ve "Çığ" adlı gazete ve dergilerde yayınlanmıştır. Örneğin, Nusret Dişo Ülkü "Ağıt" adlı şiirini okuduktan sonra hemen yayınlamıştır. Nusret Dişo Ülkü bu şiirinde Atatürk'ü şu şekilde tasfir etmiştir:

"-Atalarımız arasında bir ata, Atatürk.-

Yalnız gökler mavi değil, gözlerin de maviydi,
 Yalnız ormanlar gür değil, kaşların da gürdü,
 Masmavi göklerde bir güneş pırıl pırıl parlardı
 Gür ormanlarda bir anaceylan için için ağlardı.

Daha geçlerde, özellikle Atatürk'ün ölüm yıldönümü nedeniyle, Priştine ve Prizren'de yayınlanan Türkçe gazete ve dergilerde, Atatürk'le ilgili birkaç

şairin şiirlerinin yayımlandığını görmekteyiz. Örneğin 1970 yılında İsmet Jable'nin yayımladığı "Atatürk" başlıklı şiirinin ilk kıtasını olduğu şekilde ekliyoruz:

"Herkes ağlıyor 10 Kasımlarda İstanbul sokaklarında,
Bakıyorum, ağaçlar titriyor ormanlarda,
Kadınlar siyah güller takmış saçlarına,
Bangır bangır gençler ve ihtiyarlar ağlıyor ardına."

Altay Suroy Recepoğlu, Arif Bozacı, İskender Muzbeğ, Bayram İbrahim Rogovalı, Özbeyin Aksoy, Behise Potok, Nimetullah Hafız, Zeynel Beksaç ve Osman Baymak şiirlerinde Atatürk'ün ebediyete göç etmesiyle duydukları büyük üzüntülerini şiirleriyle dile getirmeye çalışmışlardır. Bayram İbrahim bu duygularını "Ağlıyoruz Ardınızdan" başlıklı şiiriyle şiirinin son kıtasında şu şekilde dökmüştür:

"İstanbul ağaçları tam sarı yapraklarını dökerken
Kılıç kılıç topluyoruz güneşlerinizi,
Söylenen şiylere baka baka kürsülerde
Ağlıyoruz hüngür hüngür ardınızdan biz de."

Belirtmiş olduğumuz bu şiirler meyanında, bu büyük kaybı, şiir şeklinde Yugoslavya'daki Türk çocuklarına duyuran öğretmenler de vardır. Örneğin: N. Hafız, "Ne mutlu bize Atacığım" adlı şiirinde Türk küçüklerine tüm Türk ulusunun Atatürk izinde olduklarını göstermeye çalışmıştır:

"Ne mutlu bize Atacığım'
Ne mutlu bize ki,
Bütün çocuklarımız Sana şarkı söyler
Senin yolunu izler,
Bütün analar en ilk
Senin adını çocuklarına öğretir,
Senin fotoğraflarını gösterir."

Bu şiirlerden sonra Yugoslavya'da Türk azınlığınca Atatürk'le ilgili şiirler süre süre yazılmaya devam etmiş ve Türk dilinde yayınlanan gazete ve dergilerde yayınlanmaya devam etmiştir. Böylece şimdiye dek Arif Bozacı'nın, Avni Engüllü'nün, Bahise Potok'un, Bayram İbrahim Rogovalı'nın, Hasan Mercan'ın, İskender Muzbeğ'in, İsmet Jable'nin, Mürteza Buşra'nın, Osman Baymak'ın, Özbeyin Aksoy'un, Sabit Yusuf'un, Suat Engüllü'nün ve Şükrü Ramo'nun birer veya birkaçar şiiri yazılmış

bulunmaktadır. Bu şiirlerinin büyük bir kısmı N. Hafız'ın 1983 yılında Ankara'da yayınladığı "Yugoslavya Türk Şiirinde Atatürk" adlı güldeste kitabında bulunmaktadır.

YUNANİSTAN'DA

Yunanistan'a gelince durum biraz başkadır. Yunanistan ile Türkiye Nato üyeleri oldukları için aralarında kendi komşu halklarına eşit derecede kültür ve eğitim haklarının verilmesiyle ilgili anlaşmalar imzalanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti tüm imzaladıklarına son derece özen vermektedir. Yunanistan ise yıllardır bu imzaladıklarını çiğnemektedir. Çeşit baskılar yaparak bura Türk ulusunu yurtlarından uzaklaştırmaya çalışmaktadır. Tarihî yapıtların, eski evlerin tamir edilmesine izin vermemektedir. Mal ve mülkünü satabilme hakkı verilmiş, fakat satınalma izni verilmemektedir. Bu yüzden çoğu fırsat bularak batı Trakya'dan Anadolu'ya göçetmiştir. Bu nedenle Batı Trakya'da Türk ulusunun sayısı oldukça azalmaktadır, Günümüzde bu bölgede 150.000'e yakın Türk yaşamaktadır. Onlar kendi yağlarıyla kavruarak yayın dünyasını sürdürmekle, dillerini, edebiyatlarını, gelenek göreneklerini, bir sözle kültürlerini sürdürüp genişletmektedirler Bu kültür etkinlikleri içinde bura Türkleri, lâik Türkiye Cumhuriyeti'nin günümüzdeki değeri ve onun kurucusu Atatürk'ün ilkeleri ile ilgili yazılar da yazıp duygularını ortaya atmışlardır. Lozan Antlaşmasından sonra 70 yıl kadar Batı Trakya Türk edebiyatında şiir türü en yaygın olduğundan Atatürk'e ve onun doğum ve ölüm yıldönümleri ile ilgili en çok şiir yazar Aliriza Saraçoğlu'dur. Ondan fazla şiiri yayınlanmıştır. "Sabahın Müjdesi" şiirinde Aliriza Saraçoğlu şu dizeleri sıralamıştır:

"Mustafa Kemal Paşa millî heyecandı dün
Ulusal şahlanıştı, umuttu, imandı dün,

Sabahın müjdecisi ebedi bir şafaktı
O, Türklük'ün güneşiydi hep aydınlatacaktı."
"Türklüğün Güneşi Atatürk" şiirinde ise:

"Ey Türklüğün güneşi, ey Türklüğün önderi
Büyük bir istikbâle yaklaşıyor ulusun
Her gün gidiyor biraz biraz daha ileri
En büyük engelleri de aşıyor olsun."

Aliriza Saraçoğlu'dan başka Rahmi Ali de Atatürk'le ilgili oldukça şiir yazmıştır. İki sıralı "Sen" başlıklı şiiri, büyük değeri nedeniyle O'nun ölmediğini, daha yaşadığını güzel bir biçimde göstermeye çalışmıştır:

"Sen, durmadan yürüyen altın çağsın
Gönüllerdesin, ölmedin."

Rahmi Ali Anıtkabir'i ziyaret ettiğinde Atasının büyüklüğünden coşmuş ve O'nun büyüklüğünü bir özel defter'de yazmak istediğini "Anıtkabir'deki Özel Deftere" başlıklı şiirinde aydınlatmaya çalışmıştır:

Ben ilim bilirim seni,
Yaşamda en gerçek yol,
Türkü bilirim dillerden düşmez,
Çalışmak, mutluluk, insan,
Savaşa karşı barış,
Hastaya doktor.

Ve elveda ana, yoksula ekmek,
Bir de hürriyet bilirim zincire inat,
Tüm insanlığa saygı duymuş"

Rahmi Ali "10 Kasım İçin Dörtlükler" başlıklı üç dörtlülük şiirinde O'nun ölümünden sonra her Türkün gönlünde bir sevgi, sayesinde alınlarımızın ve yarınlığımızın aydın olduğunu, O'nunla gidilecek yolun doğru yol olduğunu, gün geçtikçe izinde gidenlerin O'nun evlâtları olduğunu ve sonunda yolundan sapan olursa bugün veya yarın gene onun yolunu izleyeceğini göstermektedir:

"Halk dilinden düşmez oldun
Gidilecek doğru yoldun
Türk yurdunun kaderini
Değiştiren kişi oldun..."

"Gün geçtikçe büyür adın,
İzindeyiz, der, evlâdın.
Yoldan sapan sana gelir,
Bugün olmasa da yarın..."

Batı Rumeli Türk yazarlarından Mustafa Tahsin de Atatürk için oldukça şiir yazmadam geçememiştir. Mustafa "Atatürk ve Barış" şiirinde, Atatürk'ün "Yurtta barış, cihanda barış" demesiyle, başladıktan sonra Türk kardeşliğini unutanlar ile ilgili birkaç dize sıralamaktan geçememiştir:

“Tüm insanlar kardeş, barış ne güzel
Ne var ki ATAM,
Barış için üzerinde titrediğin
Bu bölgede,
Kardeşliği unuttular
Fitneliği soktular.”

Bu tür konuya “Öğretmenliğini Silmek İstersen Atam” şiirinde de devam etmiştir:

"Yazı tahtasının başında
Elinde tebeşir
Öğretirsin kolay okuyup yazmayı.
Ama gel gör ki,
Adamların içinde eskiye özlem debreşir.

İşte bu amaçla Mustafa Tahsin bu nedenle "Atam O Kadar Lazımsın ki" şiirini de yazmış, her şeye rağmen yine de Atasının yokluğunu ve O'na karşı büyük özlem hislerini gstermeden geçememiştir:

“Sen herşeyiriniz olmuşsun,
Gözümüz, düşüncemiz, yolumuz,
Bilincimiz ve yorumumuz.
Öylesine öylesine aydınlıksın ki,
Yolunda şaşmak olanaksızken;
Yine de o kadar lâzımsın ki...”

Bu şairlerden başka Hüseyin Alibabaoğlu: "Atatürk", "Yaralıyız", "Atatürk"; Naim Kâzım: "Aşk Her Yanımız Sana", Gülten Mustafa: "Evrenin Üçüncü Güneşi"; Hüseyin Salihoglu: "Atatürk", "Yolunu Benimsiyorum", "Atam"; Sevkan Tahsinoğlu: "Atamın Gözleri", "Eğer" ve diğerleri bir sürü şiir yazarak Türkiye Cumhuriyeti'in kurucusu Atatürk'e sonsuz saydı, sevgi ve özelemlerini dile getirmeğe çabalanmışlardır.

Batı Trakya Türk aydınları şiirler dışında Türkiye Cumhuriyeti ve Atatürk konulu siyasal ve yazınsal makaleler, denemeler, masal ve mensur şiirler de oldukça yazmıştır. Bu konulu eserler arasına Aliriza Saraçoğlu'nun "Atatürk ve Laiklik İlkesi"; Salâhaddin Galip'in "Atatürk Cumhuriyeti'nin 10. Yıldönümü ve Batı Trakya"; Mustafa Kasabalı'nın "Başöğretmen Atatürk ve 10 Kasım"; Mücahit Mümin'in "Gelişen Dünya Olayları ve Atatürkçülük", "Atatürk'ü Anarken"; Mustafa Hafız Mustafa'nın "Gücünü

Halktan Alan", "Ölümsüz Atatürk", "Sen Müşteri Ol", "İzlenecek Gerçek Yol Atatürkçülük" Salih Halil'in "Olayları Yüreğinde Durmak" yazıları ile ve "Atatürk Ölebilir mi?" "Atatürk Öldü Diyemem", "Atatürk ve Gençlik", "On Kasım Yaprakları", "Atatürk'ün Ölümsüzlük Yıldönümü" gibi başlıklı yayınlanan gizli (rumuzlu) yazılar girmektedir

Bundan başka Yunan asıllı olanlar da var ki onlar bile Atatürk'ün doğru, dürüst, sulhsever, dostsever olduğunu görmüş, ona karşı sevgi hissetmişlerdir. İşte bunların arasında Azinas adında bir Kıbrıslı Yunan halk ozanı Atatürk'ün ölümünü duyar duymaz duygulanarak onun hayatı, çalışmaları, savaşları ve sonunda ölümü ile ilgili Rumca "Kemal Atatürk'ün Hayatı ve Ölümü" başlıklı ve 154 dizeli destanını yazmıştır ve Rumlara iletmeye çalışmıştır. Biz bu destanın ancak en önemli bölümünü okuyucularımıza sunmayı uygun buluyoruz:

Siz hazır bulunanlar:

Kulak verin sözlerime

Kemal Atatürk'ün yaşamını anlatacağım

.....
 Bu büyük adamın, Türkiye önderinin
 Nefret ve kötülüğü kaldırmak oldu ilk işi.
 Diyelim açmazlık içinde olduğu Yunan'la
 Ki hiç nedensiz barışmaz düşman idiler
 Oturup anlaştilar
 Ve köklü bir dostluğun temelini attılar.
 Arkasından bu dostluk halkası büyür
 Ve tüm Balkanları içerir
 Bitsin artık nefret ve savaş
 Ülke kalkınması önde gelir.

.....
 Uyan ulu önder,

Türkün atası, uyan.

Halkın övüncü, ulusun baştacı uyan.

Uyan ve çevreni gözet:

Yarattığın yeni kuşağı göresin

Sevdiklerini, konuşmak istediklerini

Ve seni izleyen dostun Metaksas'ı göresin:

Bak nasıl yaş dökerek yanında durmaktadır.”

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Ulu Önder Atatürk'ün Balkan yarımadasında tarih boyunca Balkankarda Atatürk'e dair Yazılmış şiirler üzerinde kısaca söz ettik. Bunu tamamiyle incelemek, tüm yazılmış ve basılmış şiirleri bir araya getirip yayınlamaya ve bunlar hakkında gerektiği kadar bilgi vermeye oldukça zaman gerekmektedir. Bu tür derlemeyi daha ileride büyük bir kitap halinde yayınlamak borcumuzdur.